23.5.2022

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto HE 36/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta

LUT-yliopisto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausunnossaan:

Tavoite

Energiaintensiivisen teollisuuden kulut eivät saa paisua niin että Suomen taloudelle tulee ongelmia, kun osana ilmastomuutoksen vastaista toimintaa energiaintensiivisen teollisuuden sähkön hinta nousee korkeammaksi kuin sellaisissa maissa, joissa ilmastomuutosta ei vastaavin toimin rajoiteta.

Taustaa

IPCC ja YKn ilmastokokoukset ovat linjanneet maapallon lämpenevän ja esittäneet yleisiä tavoitteita lämpenemisen rajoittamiseksi. Vaikka tavoitteet on yhteisesti tunnistettu ja niistä ollaan varsin yksimielisiä, niin varsinkin teollisuuden vähähiilisyys on edennyt hitaasti. Yksi syy on nousevien kustannusten aiheuttama lopputuotteen hinnan nousu, joka aiheuttaa hiilivuotoa niihin maihin joissa ko. kustannuksia ei ole. Esim. päästökauppa nostaa teollisuuden sähkön hintaa hiilidioksidimaksun verran, tuontituotteella ei vastaavaa kustannusta ole, jos tuonti on maasta, jossa päästökauppaa ei harjoiteta.

Haasteena on toisaalta kompensoida vain sellaista toimintaa, jota voidaan tukea sisämarkkinasäännösten perusteella (toimintarajoite) ja rajoittaa tuen määrä enintään haittaan (ei ylikompensointia).

LUT kommentoi kalvoja

On hyvä, että jatketaan tukea energiaintensiiviselle teollisuudelle.

Ehdotetaan että ”*a) kattaa vähintään 30 prosenttia yhteenlasketusta sähkönkulutuksestaan hiilettömistä lähteistä tuotetulla sähköllä*” Tässä haasteena on se että Suomessa ei ole käytössä vihreitä sertifikaatteja, mutta käytännössä tämä varmaan voidaan osoittaa.

Estetään että ” *Tukea saavien toiminnanharjoittajien tulee käyttää vähintään 50 % myönnetystä tuesta kehittämistoimiin, joilla ne edistävät Suomessa sijaitsevan toimintansa muuttumista hiilineutraalimmaksi*”. Tämä on erittäin myönteinen asia ja myönteisyyttä korostaakseen voisi listata samaan yhteyteen ”*… esimerkiksi demonstraatioinvestointeihin, tutkimushakkeisiin ja uusiutuvan energian tuottamista sekä käyttöä lisääviin hankkeisiin*.”

LUT-yliopisto
LUT University

lut.fi

Yliopistonkatu 34
FI-53850 Lappeenranta

Mukkulankatu 19
FI-15210 Lahti

tel +358 294 462 111

Y-tunnus 0245904-2
ALV/VAT FI 02459042

LUT esittää

Kohdassa, jossa keskustellaan kansallisista lisäehdoista, esitetään ” Kehittämistoimista syntyviin kustannuksiin ei tulisi kohdistua valtiontuiksi katsottavia tukia”. Olisiko syytä muuttaa ko. kohta muotoon ”**Summaan, josta lasketaan vaadittava 50 % tukiosuus ei tulisi laskea valtiontuiksi katsottavia tukia. Edelleen kehittämistoimista syntyviin kustannuksiin ei tulisi laskea sellaisia hankkeita, joihin kohdistuu yli 20 % valtiontuiksi katsottavia tukia**.” Peruste on, että meillä on monenlaisia verovähennyksiä ym., joita voidaan laskea valtiontuiksi esim. tuet liikennejärjestelyihin. Lähes kaikkiin investointeihin kohdistuu jotain tueksi luokiteltavaa. Siksi joku käytännön raja on laitettava.

EU on ottanut yhdeksi energiatehokkuuden kehittämistoimenpiteeksi aurinkopaneelien asentamisen. Kun ehdotuksessa on jo mainittu myös uusiutuvan energian käytön lisäys, olisi suotavaa, että esityksessä selvennettäisiin, onko **aurinkosähkön tuotanto** kohdan 50 % vaatimuksen mukainen toimenpide.

Kommentit on laatinut professori Esa Vakkilainen.

Juha-Matti Saksa
rehtori